

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a növényvédő szerekre vonatkozó statisztikáról

COM(2006) 778 final – 2006/0258 (COD)

(2007/C 256/16)

2007. május 16-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 285. cikkének (1) bekezdése alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2007. június 8-án elfogadta véleményét. (Előadó: Frank VAN OORSCHOT)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. július 11-12-én tartott 437. plenáris ülésén (a július 11-i ülésnapon) 138 szavazattal 1 ellenében, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. A következtetések összefoglalása és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlöi a növényvédő szerekre vonatkozó statisztikákról szóló rendeletet mint olyan eszközt, amely felméri a tagállamok által elért haladást a növényvédő szerek fenntartható használatára vonatkozó keretirányelv⁽¹⁾ célkitűzéseinek elérését illetően.

1.2 Az EGSZB ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy kizárólag a mezőgazdaságban való szakmai felhasználás képezi a statisztikáról szóló rendelet tárgyát, és a növényvédő szerek beépített felszíneken történő használatának potenciálisan környezetkárosító hatása figyelmen kívül marad.

1.3 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy amikor a használatra vonatkozó adatok és a növényvédőszer-maradékok határértékére vonatkozó adatok összekapcsolásáról van szó, nemcsak a felhasznált szerek mennyisége és a kezelt növények területe fontos szempontok, hanem a növények terméshozamára vonatkozó adatok is. Annak érdekében, hogy a használatra vonatkozó adatoknak a növényekre, és főként a növények terméshozamára vonatkozó jelenlegi közösségi statisztikákkal való összekapcsolása biztosított legyen, a szóban forgó növénystatisztikák felhasználását külön meg kell említeni a rendeletben.

2. A bizottsági javaslat szövege

2.1 A rendeletjavaslat célja, hogy a növényvédő szerek forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó közösségi statisztikák előállítására irányuló keretet hozzon létre oly módon, hogy a tagállamok számára részletes statisztikák rendszeres időközönként történő kidolgozásának kötelezettségét írja elő. Annak érdekében, hogy a tagállamok és a közösségi szintű statisztikák egybevetetősége biztosított legyen, a rendelet meghatározza a statisztikák alkalmazási körét, melyet a mezőgazdaságban történő szakmai felhasználásra korlátoz, és összehangolt szabályokat állapít meg az adatgyűjtés és -összeállítás tekintetében.

2.2 Ezek a statisztikák kulcsfontosságú szerepet játszanak a növényvédő szerek használatával kapcsolatos humán-egészségügyi és környezeti kockázatok felmérésében, valamint a peszticidek fenntartható használatáról szóló keretirányelvben megfo-

galmazott célkitűzések megvalósításában elért haladás értékelését illetően.

2.3 A fenti intézkedésből származó előnyöket a keretirányelv fényében kell mérlegelni. A keretirányelvben meghatározott intézkedések végrehajtásának általános célja a környezetvédelem és az egészségügy terén bekövetkező haladásnak és más társadalmi előnyöknek a peszticidek fenntarthatóbb használatára történő megvalósítása, mint például a külső költségeknek a növényvédő szerek használatára történő csökkentése. Az elért haladás felmérése csak megbízható adatokon és megfelelő mutatókon alapulhat. Nemzeti és közösségi szinten a rendelet közvetlenül profitálhat a peszticidek használatának jobb ismeretéből, úgymint a hatékonyabb ellenőrzési rendszerekből és a célirányosabb, hatékonyabb politikákból. Ezenkívül az egész Európában rendelkezésre álló hivatalos statisztikák olyan átláthatóbb piachoz vezethetnek, amely elősegítheti a peszticidipar versenyképességének javulását.

3. Hatályos jogi keret

3.1 A növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

3.2 Az élelmiszer-higiéniáról szóló, 2004. április 29-i 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, különösen az I. melléklet A. részének 9. pontja, amely a növényi termékeket előállító vagy betakarító élelmiszeripari vállalkozókat arra kötelezi, hogy nyilvántartást vezessenek a növényvédő szerek vagy biocidok felhasználásáról.

3.3 A vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

3.4 A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv, amely jelenleg felülvizsgálat alatt áll.

⁽¹⁾ „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról” (COM(2006) 373 final).

4. A javaslat rövid tartalma

4.1 A javasolt rendelet létrehoz egy jogi keretet és a növényvédő szerek forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó adatok összegyűjtését és terjesztését illetően harmonizált szabályokat határoz meg. A tagállamokat különösen a következők tekintetében utasítja:

- végezzék el az adatok rendszeres összegyűjtését (a forgalomba hozatalra vonatkozóan évente – a felhasználásra vonatkozóan ötévente),
- hogyan történjen az adatgyűjtés: történhet reprezentatív felmérések, szakértői véleményeken vagy modelleken alapuló statisztikai becslési eljárások, a növényvédő szerek értékesítési láncára rótt jelentési kötelezettségek és a szakmai felhasználókra rótt jelentési kötelezettségek segítségével, adminisztratív források alapján, vagy ezek kombinációjával,
- hogyan továbbítsák az adatokat az Európai Bizottságnak.

4.2 Megbízza továbbá az Európai Bizottságot egyes technikai szempontok kiigazításával, valamint a minőségértékelés kritériumainak és az adattovábbítás formátumának meghatározásával.

5. Általános megjegyzések

5.1 Az EGSZB üdvözlí a növényvédő szerekre vonatkozó statisztikákról szóló rendeletet mint olyan eszközt, amely felméri a tagállamok által elért haladást a növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló keretirányelv célkitűzéseinek elérését illetően.

6. Részletes megjegyzések

6.1 A mezőgazdaságon kívüli szakmai felhasználás

6.1.1 A holland ivóvízágazat ellenőrzési adatai azt mutatják, hogy az ivóvíznorma növényvédő szerek által történő megsértése az esetek több mint 50 %-ában a beépített felszíneken történő, mezőgazdaságon kívüli felhasználásra vezethető vissza.

6.1.2 A statisztikákról szóló rendelet a mezőgazdaságon kívüli felhasználás mértékének hozzávetőleges felbecslését teszi lehetővé oly módon, hogy egy adott növényvédő szer évente forgalomba került teljes mennyiségéből levonjuk a szóban forgó

szer mezőgazdaságban történő szakmai felhasználásának teljes mennyiségét.

6.1.3 Az EGSZB úgy véli, hogy a mezőgazdaságon kívüli felhasználás ilyen módon történő, közvetett kiszámítása túlságosan is pontatlan a keretirányelv eredményeképpen létrejövő politika megfelelő értékeléséhez.

6.1.4 Az EGSZB ezért amellet száll síkra, hogy a statisztikákra vonatkozó rendeletet a mezőgazdaságban való szakmai felhasználásra vonatkozó adatok gyűjtésén túl a következő területeken is alkalmazzák: a növényvédő szerek erdőgazdálkodási ágazatban történő szakmai felhasználása, a beépített felszíneken történő szakmai felhasználás és a nem szakmai felhasználás.

6.2 Statisztikáról szóló rendeletek és MRL-adatok

6.2.1 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy amikor a használatra vonatkozó adatok és a növényvédőszer-maradékok határértékére vonatkozó (MRL) adatok összekapcsolásáról van szó, nemcsak a felhasznált szerek mennyisége és a kezelt növények területe fontos szempontok, hanem a növények terméshozamára vonatkozó adatok is. Azonos mennyiségű növényvédő szer azonos területen, kisebb terméshozam esetén, kisebb mértékű ökológiai hatékonyságot és az MRL megsértésének nagyobb kockázatát eredményezi.

6.2.2 A javaslat II. mellékletében utalás történik a mezőgazdasági üzemek szerkezetére vonatkozó közösségi felmérések szervezéséről szóló 571/88/EGK tanácsi rendeletre. A szóban forgó utalás célja, hogy ugyanazt a növénybesorolást használják az üzemek szerkezetére vonatkozó felméréseknél, mint a növényvédő szerek használatára vonatkozó adatok esetében. Így a növényvédő szerek használatára vonatkozó adatokat hatékonyan össze lehet kapcsolni a növények terméshozamára vonatkozó statisztikákkal.

6.2.3 Az EGSZB elismeri, hogy az 571/88/EGK rendeletre történő utalás lehetővé teszi növényvédő szerek használatára vonatkozó adatoknak a szóban forgó növények terméshozamára vonatkozó adatokkal történő összekapcsolását. E lehetőség biztosítása érdekében az adott növenystatisztikák felhasználását – különösen a növények terméshozamának vonatkozásában – külön meg kell említeni a rendeletben a használatra vonatkozó adatok elemzése során.

Kelt Brüsszelben, 2007. július 11-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS